

From the issue: **Didaskalia 179**

Release date: luty 2024

Source URL:

<https://didaskalia.pl/en/article/intersectionality-and-geopathic-place-disability-dramaturgy-case-all-us-francesca-martinez>

/ KALEKOWANIE SZTUK PERFORMATYWNYCH

STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM

Intersekcjonalność i miejsce geopatyczne w dramaturgii niepełnosprawności: Przypadek dramatu i inscenizacji *All of Us* autorstwa Franceski Martinez (2022)

Celem tego artykułu jest zbadanie relacji między intersekcjonalnym (dotyczącym różnych, współistniejących kategorii wykluczenia i dyskryminacji) przekazem najnowszych dramatów o niepełnosprawności oraz sposobem myślenia o miejscu (w znaczeniu przestrzeni). Punktem wyjścia artykułu jest teoria miejsca geopatycznego stworzona przez Unę Chaudhuri, a następnie użyta przez Victorię Ann Lewis do omówienia dramaturgii na temat niepełnosprawności. W swojej książce pod tytułem *Staging Place: The Geography of Modern Drama* Una Chaudhuri wskazuje na zależność między tożsamością postaci w dramacie realistycznym a miejscem, w którym toczy się akcja. Przy czym, bohaterom sztuk czasami udaje się pokonać wpływ, jaki wywiera na ich miejsce. Victoria Ann Lewis w swoim artykule z 2004 roku argumentuje, że artyści i artystki z niepełnosprawnością często zmieniają relację między tożsamością i miejscem. Dzięki temu zaprzeczają traktowaniu

jako przeciwstawnych takich kategorii jak: indywidualna wolność – zamknięcie czy więzienie, ruch – zastój, czas – miejsce. Odnosząc się do tych teorii autorka tekstu, Edyta Lorek-Jezińska, omawia dramat *All of Us* autorstwa Franceski Martinez. Pokazuje, że postacie i przestrzeń są w tym dramacie utworzone w bardzo różnorodny (intersekcjonalny) sposób i dzięki temu sprzeciwiają się tym prostym opozycjom i hierarchiom. Pokazuje, że *All of Us* promuje postrzeganie ludzi jako bardzo różnych i przez to sprzeciwia się dyskryminacji osób z niepełnosprawnościami.